

ВЕЧІРНІ ВІСТІ

12-13(553-554),
23 квітня – 6 травня 2018 р.

ІГРИ
БАНКОВОЇ ТА ГРУШЕВСЬКОГО

стор 3

ВОВК ІДЕ,
АЛЕ СПРАВА ЙОГО ЖИВЕ?

стор 4

СЕРЕДНЬОСТРОКОВИЙ
ДИСБАЛАНС ВІД КАБІНУ

стор 5

ЧЕТВЕРТИЙ РІК ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ, А ЦВК І НИНІ ТАМ

Багато хто очікував перезавантаження Центральної виборчої комісії (ЦВК) на минулому тижні. Навіть представники влади запевняли, що питання буде розглянуте в парламенті. Мовляв, комітет рішення схвалив, усі кандидати пройшли спецперевірку, так що цілком можливо звільнити старих членів ЦВК і, відповідно, призначити нових. Але не так сталося, як гадалося. Подання президента так і не винесли на розгляд до сесійної зали. Тепер доведеться чекати як мінімум до 15 травня — саме тоді депутати зберуться під парламентським куполом після трьох тижнів наполегливої праці в комітетах і спілкування з виборцями. Але хіба це трагедія?! Перезавантаження Центрвиборчкому вся країна чекає з 2014 року — можна потерпіти ще місяць, другий, третій... А там вже й вибори не забаряться...

МАЄМОСЯ ДО ТРАВНЯ

Отже, 18 квітня парламентський комітет з питань правової політики та правосуддя ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді звільнити членів Центрвиборчкому, у яких закінчився строк повноважень, і обрати нових. Згідно із регламентом, упродовж 30 днів після оприлюднення висновку комітету питання ротації ЦВК має бути включене до порядку денного. Самі ж депутати можуть прийняти рішення про невідкладний розгляд питання. І все до того йшло. Представники влади запевняли, що на засіданні 19 квітня відбудеться майже історична подія. Але, на жаль, цього не сталося. Що ж цього разу завадило ротації Центрвиборчкому?

Справа в тому, що президент Петро Порошенко вніс чотирнадцять подань на тринадцять вакантних

місць. Така от цікава математика вийшла. Відповідно до частини 3 статті 209 Закону України «Про регламент Верховної Ради», призначення на посади членів ЦВК здійснюються відкритим голосуванням по кожній кандидатурі окремо. Призначенням на посаду члена комісії вважається той кандидат, якого підтримали 226 народних депутатів (більшість від конституційного складу парламенту). Застосовувати рейтингове голосування в цьому питанні не можна, оскільки це буде грубим порушенням закону і може стати підставою для оскарження й скасування результату голосування. Але хто ж опиниться за бортом? І як визначать порядок голосування? Ці питання залишаються відкритими. Крім того, судячи з усього, ключові політичні гравці досі не сторгувалися.

(Закінчення на стор. 2)

**ТАКТИКА
ПЕРЕКЛАДАННЯ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
НА ПАРЛАМЕНТ
ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ
ВПРОДОВЖ УСЬОГО
СТРОКУ ПРЕЗИДЕНТСТВА
ПОРОШЕНКА.
ЩОПРАВДА, ВСІ Й ТАК
ЧУДОВО РОЗУМІЮТЬ,
ЯКИЙ КОЛОСАЛЬНИЙ
ВПЛИВ ВІН МАЄ
НА ВЕРХОВНУ РАДУ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Представниця президента у ВР Ірина Луценко назвала 15 травня новою вірогідною датою призначення запропонованих Порошенком нових членів ЦВК. За її словами, раніше анонсована ротація перенесена через те, що «треба зібрати одночасно і кандидатів, які будуть представлені на посади членів комісії, і діючих членів ЦВК». Ці процедурні моменти можуть зайняти два-три дні. Тому перезавантажити ЦВК можна буде на наступному пленарному тижні, тобто з 15 по 18 травня.

В принципі, цікаве виправдання. Однак що нам скажуть, якщо і через місяць нічого не станеться? Які версії ми ще не чули за останніх чотири роки? Цілком імовірно, що і в травні довгоочікувана ротація не відбудеться. А регламент? Для нинішньої Верховної Ради дотримання регламенту не в пріоритеті.

КОНТРОЛЬОВАНИЙ КОНФЛІКТ

Голова Єдиного координаційного центру «Донбас» Олег СААКЯН вважає, що перезавантаження ЦВК не відбулося через відсутність консенсусу між Блоком Петра Порошенка і «Народним фронтом», хоча під час розгляду питання в комітеті порозуміння нібито вдалося досягти. Політики не домовилися про персоналії. Сторони просто злякалися, що хтось когось «кине» безпосередньо в процесі голосування. Причина такої недовіри проста: останнім часом напруженість між політичними силами зростає.

«Чому президент подав на одного кандидата більше? На публіку він вирішив дотриматися формальності, але на ділі переклав відповідальність на парламент. Нагадаю, що останнє (чотирнадцяте) подання Порошенка вніс на представника від фракції «Батьківщина». Зараз він зробив пас парламенту й умив руки. За процедурою, потрібно голосувати за кожного кандидата окремо. Так ось, є ризик, що чотирнадцятим «щасливчиком» може виявитися представник тих самих «Батьківщини» або «Самопоміч». І поганою буде саме Верховна Рада.

Тактика перекладання відповідальності використовується впродовж усього строку президентства Порошенка. Щоправда, всі й так чудово розуміють, який колосальний вплив він має на парламент.

Якби президент справді прагнув перезавантаження ЦВК, то прибрав би одного кандидата від БПП у запропонованому складі або «відщипнув» би когось у «НФ». Але мета була інша — глава держави планомірно зміцнює свої лідерські позиції і вплив,

Четвертий рік перезавантаження, а ЦВК і нині там

«ЯКБИ ПРЕЗИДЕНТ СПРАВДІ ПРАГНУВ ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ ЦВК, ТО ПРИБРАВ БИ ОДНОГО КАНДИДАТА ВІД БПП У ЗАПРОПОНОВАНОМУ СКЛАДІ АБО «ВІДЩИПНУВ» БИ КОГОСЬ У «НФ». АЛЕ МЕТА БУЛА ІНША — ГЛАВА ДЕРЖАВИ ПЛАНОВІРНО ЗМІЦНЮЄ СВОЇ ЛІДЕРСЬКІ ПОЗИЦІЇ І ВПЛИВ, НАВ'ЯЗУЮЧИ ПАРЛАМЕНТУ ВЛАСНУ ГРУ. ОСЬ ДЕ СЛІД ШУКАТИ ВИТОКИ ЦЬОГО КОНТРОЛЬОВАНОГО КОНФЛІКТУ» — ОЛЕГ СААКЯН

нав'язуючи парламенту власну гру. Ось де слід шукати витоки цього контрольованого конфлікту», — пояснює політолог.

Чи відбудеться ротація ЦВК в травні? За словами Олега Саакяна, все залежить від взаємин між БПП і «НФ». Поки що напруження між ними тільки посилюється. Якщо політичні сили домов-

ляться, то й подання на голосування буде винесене. У разі якщо точки дотику знайдені не будуть, питання навіть до порядку денного не потрапить.

МАНІПУЛЯТИВНА СУТНІСТЬ ВЛАДИ

Кандидат історичних наук,
керівник «Центру політичної

розвідки» Олег ПОСТЕРНАК зазначає, що для ротації членів ЦВК просто немає голосів.

«Шість із чотирнадцяти запропонованих президентом кандидатур — це квоти БПП. Напевне, такий розклад не влаштує «НФ» та інші партії — сателіти БПП. Так що процес голосування може ускладнитися. Відносини між

БПП і «НФ» і так непрості. Між ними немає колишньої єдності. Влада ж натякає на те, що «фронтовики» повинні дотримуватися лінії Банкової. Для цього використовується така тактика, як поширення чуток про дострокові вибори», — ділиться своїми роздумами політехнолог.

Разом із тим Олег Постернак звертає увагу на інший не менш важливий момент. Залишається незрозумілим, за якою процедурою голосувати, адже кандидатів — чотирнадцять, а місць — тринадцять. Рейтингове голосування тут застосувати не можна, тобто потрібно буде по черзі натискати кнопки за кожного кандидата. І цей факт додає напруги. Хто опиниться за бортом?

«Але ж Порошенко навмисне вніс «зайвого» кандидата. Спочатку в списку глави держави були представлені не всі парламентські політичні сили. Зокрема опозиційні. Та ж «Батьківщина», згідно з усіма соціологічними опитуваннями, має високий рейтинг. Виникає питання, чому в неї не повинно бути представника в оновленому Центрвиборчкомі? Тому в останній момент президент вніс кандидата від «Батьківщини». Якби його не виявилось в поданні, це б усіх здивувало. Але, знову ж таки, як голосувати? Є побоювання, що «зайвим» може стати якраз кандидат від «Батьківщини». У такий спосіб влада демонструє нам свою маніпулятивну сутність», — пояснює експерт.

Олег Постернак підкреслює, що питання збалансованості ЦВК є вкрай важливим.

«Згадайте, як ще взимку Громадянська мережа ОПОРА зробила заяву, мовляв, запропонований склад Центральної виборчої комісії не є збалансованим, через що головний орган у країні, що відповідає за адміністрування виборів, виявиться згодом у дуже незручному становищі. Мені імпонує ініціатива «Батьківщини», яка запропонувала, щоб до складу ЦВК увійшли по одному кандидату від кожної фракції і групи («шість плюс два»), а інші місця дісталися представникам громадянського суспільства. Авторитетні, незаангажовані й максимально відсторонені від політики фахівці могли б забезпечити проведення чесних виборів — і чергових, і дострокових», — зазначив політехнолог.

На завершення коментаря «ВВ» Олег Постернак підкреслює, що розвиток ситуації із ротацією ЦВК залежатиме від того, чи домовляться дві найбільші парламентські сили між собою. Якщо згоди не буде, то питання «зависне» доти, доки на владу знову не натиснуть наші західні партнери й суспільство.

Анна СПІВАК

КОНТЕКСТ

Юлія ТИМОШЕНКО: Чесні вибори можливі за однієї умови: якщо орган, який рахує голоси, буде незалежним від президента

Лідер фракції «Батьківщина» Юлія Тимошенко в кулуарах парламенту розповіла журналістам про вірогідність формування збалансованого складу ЦВК, а також пояснила, чому перезавантаження комісії доведеться почекати.

«Усі розуміють, що вийти з того важкого становища, в якому опинилася країна та перебуває сьогодні кожен її громадянин, можна тільки шляхом проведення чесних виборів президента й парламенту. І чесні вибори можливі лише за однієї умови: якщо Центральна виборча комісія, яка скеровує весь виборчий процес та рахує голоси, буде неупередженою, некорумпованою та незалежною від діючого президента.

Нинішній склад ЦВК прострочений, і президент Петро Порошенко подав нові кандидатури членів Центрвиборчкому. Але зрозуміло, що з чотирнадцяти запропонованих ним кандидатур ледь не одинадцять працюватимуть на замовлення влади. Нам вже досить ЦВК, які фальшують результати виборів! Саме тому сьогодні в парламенті йде боротьба за те, щоб обрати нову, незалежну від президента комісію», — пояснила Тимошенко.

Лідер «Батьківщини» нагадала, що відповідно до закону кожна парламентська фрак-

ція має право на представництво в ЦВК. Крім того, є рішення моніторингового комітету Ради Європи, в якому чітко сказано, що від кожної фракції має бути представлено по одному кандидату.

«Якщо цей принцип буде порушено, то, по суті, буде закладений тренд фальсифікації виборів. ЦВК не може залежати від однієї людини, тобто президента... Тому наша команда пропонує, щоб Центрвиборчком пропорційно представляли кандидати від усіх фракцій, а також щоб частину посад обійняли представники громадянського суспільства», — зауважила політик.

Юлія Тимошенко підкреслила, що якщо ЦВК сформує із порушеннями, то демократичний світ обов'язково відреагує на це, зокрема відмовою Україні у відповідній фінансовій допомозі.

Також лідер «Батьківщини» пояснила, що голосування досі не відбулося, тому що немає згоди між партіями.

«Так ось, я хочу сказати: ганьба тим, хто за двадцять чотири роки не дав можливості людям жити по-людськи... Я вам покажу, що таке управління державою», — таку зухвалу заяву 14 квітня 2016 року зробив новопризначений прем'єр-міністр Володимир Гройсман. Через два роки кожен українець може переконаватися в «правдивості» цих слів. Достатньо лише зазирнути до свого гаманця... А чого варті так звані реформи!

ВИБІРКОВА СМІЛИВІСТЬ

Попри свою сміливість і зухвалість у минулому році прем'єр Володимир Гройсман так і не відзвітував про роботу Кабінету міністрів перед парламентом. Утім, і цього року ніхто нікуди не поспішає. Так, 18 квітня комітет Верховної Ради з питань економічної політики мав заслухати звіт про хід і результати виконання програми діяльності Кабінету міністрів у 2017 році. За процедурою після такого розгляду в комітеті прем'єр повинен виступити під парламентським куполом, а нардепи затвердити або забракувати звіт. У другому випадку можлива відставка уряду. Однак засідання комітету перенесли на 20 червня... у зв'язку із відрядженням народного депутата від «Народного фронту», голови комітету Андрія Іванчука до Вашингтона... Що ж, поважна причина. Ось тільки потім — море, сонце... Кому тоді буде діло до серйозних речей?

Тим часом сам прем'єр говорить, мовляв, уряду не вистачає повноважень, щоб вирішувати всі актуальні питання, які перед ним стоять. Про це Гройсман нещодавно заявив на суспільно-політичному форумі «Реанімаційного пакету реформ» на тему «Реформи під прицілом: діалог громадськості та уряду».

«Повноважень в уряді набагато менше, ніж ті завдання, які стоять перед виконавчою владою і урядом України. Тут по-

Ігри Банкової та Грушевського

ритися на парламентську республіку, в якій прем'єр став би головною фігурою в державі, а президент — такою собі англійською королевою. Невже зараз у прем'єра немає можливості зробити так, щоб люди жили по-людськи? Але, в принципі, виправдання хороше...

Трохи пізніше прем'єр ще більше спантеличив публіку, поділившись планами йти на парламентські вибори.

«Я хочу боротися за Україну і буду брати участь у чергових парламентських виборах. Також я хочу привести із собою відданих людей, які конкретними рішеннями та кроками будуть змінювати Україну», — написав він у «Твіттері».

Це такий виклик президентові, якому він допоміг провести 144 «реформи»?

Що ж насправді відбувається у владних коридорах? Навіщо голова уряду переходить дорогу главі держави? Або все ж таки не переходить? Експерти розповіли «ВВ», в які ігри грають на вулицях Банкової та Грушевського.

МИЛІ ПОСВАРЯТЬСЯ — ЩЕ КРАЩЕ ПОМИРЯТЬСЯ

Експерт Українського інституту аналізу та менеджменту політики **Микола СПИРИДОНОВ** нагадує, що Україна є парламентсько-президентською

На думку Миколи Спиридонова, спроби роздмухати між Порошенком і Гройсманом конфлікт — це політтехнологія. Голову уряду навмисно використовують як громовідвід напередодні виборчої кампанії.

«Цар хороший — бояри погані. Нам намагаються нав'язати, що глава держави відповідальний за зовнішню політику, а в економічних проблемах винен лише

Водночас, за словами Миколи Спиридонова, хоча пропрезидентська фракція і згадала про це, все ж складно передбачити, чи будуть зайняті вакантні місця в уряді найближчим часом. «Технологія, коли ключові посади займають виконавчі обов'язків, досить ефективна. Вона цілком влаштовує і президента, і прем'єра. Будучи в. о., управляти набагато про-

«ГОВОРЯЧИ, МОВЛЯВ, НЕ ВИСТАЧАЄ ПОВНОВАЖЕНЬ, ПРЕМ'ЄР НАМАГАЄТЬСЯ ПРИКРИТИ СВОЇ ПРОМАХИ Й ПРОБЛЕМИ, ЯКІ КАБМІН НЕ МОЖЕ АБО НЕ ХОЧЕ ВИРІШУВАТИ. ПРИ ЦЬОМУ НАВІТЬ ВІДЗВІТУВАТИ ПЕРЕД ПАРЛАМЕНТОМ ГРОЙСМАН НЕ ГОТОВИЙ. АДЖЕ ОДНА СПРАВА — ВИСТУПАТИ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ ЗІ СЛАЙДАМИ, А ІНША — В ПАРЛАМЕНТІ ЗІ ЗВІТОМ...» — ОЛЕКСІЙ ЯКУБІН

прем'єр. Однак фактично за багатьма рішеннями Гройсмана стоїть якраз Порошенко. Тому, як кажуть, милі посваряться — ще краще помиряться. Все це узгоджена гра», — зазначає експерт.

Чому Кабінет міністрів ось уже другий рік поспіль не звітує в парламенті? На думку Миколи Спиридонова, тут все просто: Гройсману звітувати нема про що, оскільки результатів його роботи просто немає. Та й страшно. З іншого боку, адже в минулому році «прокатило».

«Як сказав один класик, посмерділи й заспокоїлися. І якщо тоді можна було не звітувати, то

стіше, ніж на посаді повноцінного міністра. Плюс до всього повноформатних керівників відомств потрібно проводити через парламент, а це фінансові ресурси, нерви, кулуарні домовленості... Тож, повторюся, поки що легше смикати маріонеток за ниточки. А там час покаже», — констатує експерт.

НЕ ХЛОПЧИК НА ПОБІГЕНЬКАХ

Кандидат політичних наук, політолог **Олексій ЯКУБІН** вважає, що прем'єр намагається вести свою гру.

«Володимир Гройсман підіграє «Народному фронту», який нещодавно пропонував перейти до парламентської республіки. Так, прем'єр, говорячи про необхідність посилення повноважень Кабміну, намагається дистанціюватися від президента і його команди. Гройсман хоче показати, що він не хлопчик на побігеньках у Банкової і може вести свою гру, уклавши альянс із «НФ». Це він демонструє так званою старою гвардією, в яку входять ті ж Юрій Луценко та Ігор Кононенко. До слова, саме з останнім у Гройсмана досить напружені відносини», — розповідає політолог.

Олексій Якубін звертає увагу на ще один не менш важливий момент: говорячи, мовляв, не вистачає повноважень, прем'єр насправді намагається прикрити свої промахи й проблеми, які

Кабмін не може або не хоче вирішувати.

«При цьому навіть відзвітувати перед парламентом Гройсман не готовий. Адже одна справа — виступати на телебаченні зі слайдами, а інша — в парламенті зі звітом. Голова уряду просто боїться, що його діяльність можуть оцінити негативно. У Раді може набратися 226 голосів, у тому числі за рахунок БПП. Тому «фронтвики» підстрахували його — допомогли перенести звіт на літо», — пояснює він.

Експерт говорить про те, що дехто з оточення президента мріє про відставку Гройсмана, вважаючи, що він забагато собі дозволяє.

«Той самий Кононенко залюбки висунув би кандидатуру Омельяна на посаду керівника Кабміну... Тим часом президент сам заохочує конфлікти між своїми прихильниками, не дозволяючи їм консолідуватися. Утім, між самим Гройсманом і Порошенком все одно є якась взаємодія. Тож на Банковій всерйоз його відставку не розглядають, розуміючи, що прем'єр може виплеснути на Порошенка весь негатив. Під час виборчої кампанії це не добре. Але разом із

тим голову Кабміну тримають у тонусі за допомогою чуток про відставку. Гройсман має стати лояльнішим і активно включитися у виборчу кампанію президента», — зазначає політолог.

За словами Олексія Якубіна, приблизно з тією ж метою поширюють чулки про дострокові вибори в парламент. Наприкінці зими в інформпросторі вже говорили про можливе перезавантаження ВР. І це відбувалося якраз у той момент, коли між БПП і «НФ» посилювалися протиріччя. Зараз Банкова також намагається дисциплінувати «фронтників».

«Але повернімося до прем'єра. Гройсман зі свого боку також підвищує ставки. Це я кажу в контексті його заяв про похід на вибори. Мені здається, що в «НФ» його вже вчать паровозом, за яким можна буде заховати непопулярних членів партії. Гройсман, у якого є своя партія «Вінницька європейська стратегія», може створити з «Народним фронтом» коаліцію, щоб разом іти на вибори. Це буде залежати від того, домовляться дві ключові парламентські сили про спільне майбутнє в 2019 році чи ні. Якщо до кінця травня не домовляться, то восени «фронтники», не відчуваючи для себе жодної загрози, можуть навіть в опозицію до влади перейти», — завершує свій прогноз політолог.

Яна ДЖУНГАРОВА

«НАМ НАМАГАЮТЬСЯ НАВ'ЯТИ, ЩО ГЛАВА ДЕРЖАВИ ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ЗОВНІШНЮ ПОЛІТИКУ, А В ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМАХ ВИНЕН ЛИШЕ ПРЕМ'ЄР. ОДНАК ФАКТИЧНО ЗА БАГАТЬМА РІШЕННЯМИ ГРОЙСМАНА СТОЇТЬ ЯКРАЗ ПОРОШЕНКО» — МИКОЛА СПИРИДОНОВ

трібно працювати над змінами до закону про Кабінет міністрів України. Зрозуміло, потрібні в тому числі й зміни до Конституції, які забезпечать нам розподіл повноважень у частині децентралізації, приведення взагалі законодавства до чіткого розподілу сфер відповідальності й повноважень», — з усією серйозністю заявив Гройсман.

Чомусь відразу пригадалася ініціатива «Народного фронту» з упрощення конституційної реформи, в результаті якої Україна повинна була перетво-

республікою, тож формально Кабінет міністрів має більше повноважень, ніж президент.

«Ось тільки прем'єр-міністр Володимир Гройсман сам не використовує всі можливості повною мірою, делегуючи повноваження главі держави. Я в конкуренцію між Порошенком і Гройсманом не вірю. Прем'єр так само є членом «вінницької команди» і підпорядковується президенту. А ще він на вибори піде з БПП або іншою пропрезидентською партією», — пояснює політолог.

чому б і зараз не уникнути ганьби? Звіт нібито перенесли на літо. Але скоріш за все його знову не буде, адже наближається сезон відпусток і багато депутатів вирушать на які-небудь Канари... Погано тільки, що ми дозволяємо все це! Адже існує чітка процедура, згідно з якою Кабмін повинен звітувати за рік своєї роботи. А порушення процедур дозволяє держава. До того ж уряд своїми діями показує, що на закони йому наплювати. Не хочемо звітувати — і не будемо», — пояснює політолог.

ВОВК ІДЕ, але справа його живе?

Сумнозвісний глава НКРЕКП Дмитро Вовк, з-під пропахлого «Рошеном» пера якого вийшли доленосні для українців рішення по «Роттердам+», RAB-тарифам для облenerго і введенню абонплати за газ, незабаром залишить свою посаду. І хоча він у стилі пізнього Єльцина ще влітку минулого року заявляв про звільнення, це не завадило «ефективному менеджеру» московської філії української кондитерської корпорації подати свою заявку на вакантну посаду члена НКРЕКП. Й добре, що конкурсна комісія, за роботою якої пильно спостерігали народні депутати від різних фракцій і громадські активісти, відкинула його кандидатуру як таку, що не відповідає вимогам.

КОНКУРСНІ БАТАЛІЇ

Чому ж годованець гнізда Петрового Дмитро Вовк, який майже чотири роки тому особистим указом президента був призначений на пост глави НКРЕКП, вирішив подати свою кандидатуру на відкритий конкурс? Справа в тому, що західні партнери України хотіли би бачити в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг, по-справжньому незалежний і політично незаангажований орган.

Верховна Рада у вересні 2016-го ухвалила закон про НКРЕКП. Він, зокрема, передбачає, що кандидатів у члени нацрегулятора відбирає конкурсна комісія, що складається з п'ятьох осіб: двох призначає президент, двох — парламент (від комітету ПЕК і комітету ЖКГ) і одного — Кабінет міністрів. Відібравши з усіх кандидатів 14 кращих претендентів, комісія подає список на стіл президенту. В результаті Порошенко своїм указом призначає сім нових членів Нацкомісії, він же їх і звільняє. Хоч і з великим запізненням, але конкурсна комісія почала свою роботу наприкінці минулого року. І на сьогодні перший етап із відбору кандидатів підійшов до логічного завершення.

Як написав у своєму блозі народний депутат від «Батьківщини» Олексій Рябчин, 13 квітня конкурсна комісія на своєму засіданні одностайно ухвалила рішення про недопуск Дмитра Вовка до участі в конкурсі з простої і банальної причини — через відсутність мінімально необхідного п'ятирічного досвіду роботи у сфері енергетики.

«Згідно з відкритою біографією, Дмитро працював або в галузі фінансів у компанії Гондаревої, або безпосередньо на Порошенка в

його «шоколадній» компанії у Москві. Як бачимо, у нього немає п'ятирічного стажу роботи в енергетиці, — повідомив нардеп. — Але пан Вовк так не думає. Він скористався правом оскарження рішення і надав додаткові пояснення про наявність у нього необхідного стажу. Вовк стверджує, що робота в компанії «Інвестиційний капітал Україна» (ICU) з 2009-го по 2013 рік, де він був віце-президентом корпоративних фінансів, може бути врахована як діяльність у сфері енергетики. Поки що нікому, крім самого пана Дмитра, не вдалося розгледіти явний зв'язок між інвестиційно-банківськими послугами та енергетикою. Але він пояснив, що два роки займався реструктуризацією кредитного портфеля групи компаній «Донецьксталь», а частина цих компаній мали

люб'ює інтереси поки що чинного голови нацрегулятора.

«Мене здивувала примітивна і нахабна наполегливість цих людей. Та й поведінка самого Вовка свідчила про впевненість, що після кількох дзвінків питання вирішиться на його користь. Однак члени комісії зрозуміли, що перед камерами, в присутності громадських активістів і народних депутатів від різних політичних сил, у тому числі «Батьківщини», «Самопоміч», БПП, а також позафракційних, треба ухвалювати об'єктивне рішення», — розповів він у коментарі «ВВ».

ДОЖИВЕМО ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ НКРЕКП?

Недопуск Дмитра Вовка до конкурсу можна вважати маленькою перемогою. Однак

ВОВК — ОДІОЗНА ФІГУРА, ПРОТЕ ЗОВСІМ НЕ ВІН Є АВТОРОМ НОВОЇ ІДЕОЛОГІЇ ТАРИФОУТВОРЕННЯ. ВІН ПРОСТО ВИКОНУВАВ ПОСТАВЛЕНІ ЙОМУ ЗАВДАННЯ. ТОМУ, НЕЗВАЖАЮЧИ НА КОНКУРС, НЕ МОЖНА ВИКЛЮЧАТИ ТОГО, ЩО НАСТУПНИК ВОВКА ПРОДОВЖИТЬ ЙОГО СПРАВУ

чи можуть українці сподіватися на те, що НКРЕКП стане по-справжньому незалежним органом, здатним ухвалювати об'єктивні рішення?

Експерт з питань енергетики Андрій ГЕРУС, який брав активну участь у засіданнях конкурсної комісії, в коментарі «ВВ» зазначив, що за результатами першого етапу конкурсу було відібрано десять кандидатів, із яких президент повинен призначити п'ятьох членів Нацкомісії.

«Чи вибере він гідних, професійних, кваліфікованих і чесних, покаже час. Але шанс, що Нацкомісія діятиме більш обгрунтовано, об'єктивно і збалансовано, все ж є», — підкреслив він.

Герус додав, що перші п'ять призначень, які очікуються вже до кінця травня, дозволять розблокувати роботу нацрегулятора, тому що з'явиться такий довгоочікуваний кворум. Затвердити кандидатури ще двох членів НКРЕКП повинні в середині літа. Утім, тільки перші рішення оновленого складу справді покажуть, чи вивітрився з нацрегулятора «вовчий» дух.

Олексій Кучеренко вважає, що говорити про незалежність регулятора поки що передчасно, і не виключає маніпуляцій з боку Банкової.

«Мовляв, якщо ти хочеш працювати, підписуйся під певними зобов'язаннями. В іншому разі — залишишся за бортом. Таким чином, серед кандидатів можна підібрати і виростити якщо не Вовка, то

**ТІЛЬКИ ПЕРШІ
РІШЕННЯ
О НОВЛЕНОГО
СКЛАДУ НКРЕКП
СПРАВДІ ПОКАЖУТЬ,
ЧИ ВИВІТРИВСЯ
З НАЦРЕГУЛЯТОРА
«ВОВЧИЙ» ДУХ**

активістів проявлятимуться лише в соцмережах, не можна виключати, що наступник Вовка продовжить його справу», — розповів він «ВВ».

Також експерт додав, що було б краще формувати НКРЕКП у стінах Верховної Ради рейтинговим голосуванням.

«Тоді Нацкомісія була б легітимною і підконтрольною парламенту, що дало б їй більшу незалежність і позбавило від однозначного політичного впливу в ручному режимі з АП», — уточнив Олександр Трохимець.

Однак від недопуску Вовка до конкурсу є і більш позитивні очікування. Андрій Герус повідомив про те, що новий склад НКРЕКП має повноваження щодо перегляду вже ухвалених рішень.

«Є надія, що Нацкомісія переглядатиме найодіозніші постанови, ухвалені під керівництвом Вовка: мінятиме певні формули і методики тарифоутворення, що зробить роботу НКРЕКП більш об'єктивною і, можливо, поступово поверне довіру українців до нацрегулятора», — додав він.

А Олексій Кучеренко впевнений, що Дмитру Вовку обов'язково доведеться відповісти за розпорядження і накази, через які страждають українські споживачі.

«НАБУ вже зацікавилось сумнозвісною формулою «Роттердам+». Однак насправді Антикорупційне бюро не отримало повного доступу до протоколів, механізмів підготовки рішень. Але ж фахівці повинні зрозуміти, які готувалися документи, які зустрічі перед цим проводив Вовк. Не виключено, що його допуск до конкурсу любіювався в тому числі і через острах розкриття таємних механізмів тих чи інших ухвал. Коли людина йде, складно сховати кінці у воду. Я переконаний, що фахівці виявлять у його діяльності достатньо порушень. Особисто я знаю кілька фактів, які можна кваліфікувати як перевищення службових повноважень і знайти в них корупційну складову. Тому якщо Вовком належним чином зацікавляться Генпрокуратура і НАБУ, кримінального переслідування йому не уникнути», — підсумував експерт.

Арина МАРТОВА

Кабмін імені Гройсмана, взявши європейські «лекала» середньострокового бюджетного планування, мав намір змайструвати якісну брендovu «сорочку». Але в підсумку — вже традиційно — вийшла крива «свитка», яка розлазиться перед очима. Минулого тижня, проспавши відведені законодавством строки, уряд спромігся ухвалити проект постанови про основні напрями бюджетної політики на 2019–2021 роки — так звану бюджетну декларацію (резольцію).

КРАСИВО НАМАЛЬОВАНІ...

Підготовлена Мінфіном і затверджена Кабміном бюджетна декларація покликана визначити основні напрями бюджетної та фіскальної політики на наступні три роки. А закладені в документі макропоказники ми, за задумом, побачимо вже в проекті держбюджету на 2019 рік.

На перший погляд представлені цифри (за винятком курсу долара) вселяють стриманий оптимізм. Так, у наступному році номінальний ВВП має скласти 3733,9 млрд грн, реальний ВВП — 3,6%, інфляція — 6,5%, дефіцит держбюджету планується на рівні 2,2% ВВП, а граничний обсяг держборгу не перевищить 56% ВВП. Обмінний курс закладений на рівні 30,5 грн за один долар. Використовуючи методологію Міжнародної організації праці (МОП), автори бюджетної резолюції припустили, що рівень безробіття серед громадян віком 17–70 років у 2019 році зменшиться до 8,9%. Також у документі прописане зростання прожиткового мінімуму, який із січня 2019 року становитиме 1853 грн, з липня — 1936 грн, а з грудня — 2011 грн.

У наступні роки ситуація має покращитись. Так, заплановано, що номінальний ВВП у 2020-му збільшиться до 4116,5 млрд грн, а в 2021-му — до 4606,5 млрд грн. Реальне зростання ВВП складе в 2020 році 4%, а в 2021-му — вже 6,3%. Рівень інфляції знизиться до 5% і 4,5% відповідно. Кількість безробітних також поступово зменшуватиметься (до 8,5% у 2020-му і 8,3% у 2021-му). В цілому з кожним роком нам житиметься все радісніше й веселіше. У крайньому разі на папері.

ти розрахунки зонайбільше на півроку.

«Природно, такі прогнози інвестори не розглядають як важливі маяки», — підкреслив він.

Зі свого боку експерт Фонду суспільної безпеки **Юрій ГАВРИЛЕЧКО** нагадав про те, що раз на кілька місяців парламент вносить корективи до головного фінансового документа на поточний рік, що, безумовно, засвідчує невміння уряду складати будь-які прогнози, тим більше на кілька років. Та й наведені Мінфіном дані навіть на 2019-й, м'яко кажучи, не завжди співвідносяться між собою. Особливо з огляду на те, що в наступному році уряд десь має знайти майже 8 млрд дол. на погашення зовнішніх боргів.

ДОКИ НБУ НЕ ПОВЕРНЕТЬСЯ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАВДАНЬ КУРСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ, ХОЧА Б НА РІВНІ ПРОГНОЗУВАННЯ АБО ВСТАНОВЛЕННЯ КУРСОВОГО КОРИДОРУ, ДОКИ НЕ НАВЧИТЬСЯ ЗАСТОСОВУВАТИ МЕХАНІЗМИ ІНФЛЯЦІЙНОГО ТАРГЕТУВАННЯ, ДОТИ Й ПРОГНОЗИ МІНФІНУ — ВИЛАМИ ПО ВОДІ ПИСАНІ

Експерт, наприклад, запитує, як граничний обсяг держборгу може в наступному році зменшитися до 56% з нинішніх 80% без залучення нових позик і за зростання економіки на 3,6%.

А ось досягти дефіциту держбюджету на рівні 2,2%, за його словами, цілком реально за тією ж схемою, що й у цьому році.

«Згідно з нещодавнім звітом Рахункової палати, невеликий дефіцит бюджету виник тому, що уряд просто недофінансував велику кількість державних програм, не виконавши відтак плану головного фінансового документа країни

Середньостроковий дисбаланс від Кабміну

виробників на 6%. При цьому курс долара буде 31,4 грн», — зазначив Юрій Гаврилечко, додавши, що наведені показники девальвації не в'яжуться з інфляцією і зростанням ВВП.

За його словами, на 2019 рік ВВП запланований на рівні 3733,9 млрд грн, на 2020-й — 4116,5 млрд грн. Номінальна різниця становить 10,2%.

«Погляньмо на цифри. Рівень інфляції в 2019-му — 6,5%, зростання ВВП — 3,6%. По-

Мінфіну — вилами по воді писані», — підкреслив експерт.

БОРГ ВИРІШУЄ ВСЕ

Утім, якщо Мінфін залишив за собою право коригувати в разі потреби макропоказники, то нинішня бюджетна резолюція чітко визначає податкову політику, з якою житиме країна в наступні роки.

Розділ документа під назвою «Реалізація пріоритетних державних (цільових)

ної плати в абсолютних значеннях залежно від інфляції. Також уряд має намір наблизити ставки акцизів на тютюн до європейського рівня.

«Тобто пріоритетні завдання податкової політики зводяться до посилення податкового тиску й значного зростання цін на підакцизні товари для кінцевого споживача. Ще Адам Сміт стверджував, що зниження податків призводить до зростання економіки. Наша ж бюджетна резолюція, по суті, збільшує податки, декларуючи при цьому зростання економіки. Податки в Україні й так достатньо високі. Додатковий тиск або вб'є бізнес, або остаточно зажене його в тінь», — запевнив Гаврилечко.

На думку Олексія Куца, в положеннях бюджетної резолюції, присвячених оподаткуванню, відсутні цікаві дебютні ідеї, які можна було б застосувати.

«Чинне прогнозування не враховує можливостей модернізації фіскальної системи. Маємо лише застарілі прямолінійні кроки у вигляді збільшення ставок акцизів», — підкреслив він.

Експерт вважає, що Кабміну варто було б провести реформу ПДВ, який давно перетворився на ерзац-податок.

«Під час зниження податку на додану вартість можна було б врахувати польську модель, у якій є три ставки: стандартна (19%), знижена (13%) і ставка ПДВ на спеціальні групи товарів і послуг (6%). Також потрібно зменшувати податок на прибуток — у нас він один із найвищих у світі», — зазначив Олексій Куц.

Він додав, що в Україні мало прикладів ефективної політики, адже наша влада більше схильється до політики ефектної, яскравим прикладом якої є спроба середньострокового бюджетного планування.

«Бюджетна резолюція на три роки — це просто мімікрія під західні стандарти, спроба показати міжнародним партнерам якийсь реформаторський тренд. Утім, подібна показна картинка інвесторів не обдурить», — підсумував експерт.

Олена САФОНОВА

ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЗВОДЯТЬСЯ ДО ПОСИЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ТИСКУ Й ЗНАЧНОГО ЗРОСТАННЯ ЦІН НА ПІДАКЦИЗНІ ТОВАРИ ДЛЯ КІНЦЕВОГО СПОЖИВАЧА. ЩЕ АДАМ СМІТ СТВЕРДЖУВАВ, ЩО ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ ПРИЗВОДИТЬ ДО ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ. НАША Ж БЮДЖЕТНА РЕЗОЛЮЦІЯ, ПО СУТІ, ЗБІЛЬШУЄ ПОДАТКИ, ДЕKLARУЮЧИ ПРИ ЦЬОМУ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ

Утім, експерти ставлять під сумнів райдужні перспективи, намальовані Мінфіном за допомогою цифр.

Фінансовий експерт Олексій КУЦ у коментарі «ВВ» підкреслив, що самий факт середньострокового планування, без сумніву, позитивний, зокрема для залучення інвесторів. Однак якість прогнозу є досить умовною — наші мінфінські фахівці можуть зроби-

ти за видатками», — пояснив він у коментарі «ВВ».

Якщо ж проаналізувати дані, представлені в бюджетній резолюції на 2020-й і 2021 роки, то можна засумніватися в тому, що автори керувалися здоровим глуздом.

«Наприклад, абсолютно не зрозуміло, за рахунок чого в 2020 році Кабміну вдасться збільшити ВВП на 4% за інфляції в 5% і за зростання цін

Тільки в такому разі представлені відомством Данилюка і нацрегулятором макропоказники будуть практично ідентичними, чого зараз немає.

«І доки НБУ не повернеться до розв'язання завдань курсової стабільності, хоча б на рівні прогнозування або встановлення курсового коридору, доки не навчиться застосовувати механізми інфляційного таргетування, доти й прогнози

За словами Юрія Гаврилечка, об'єкти соціальної та культурної сфери за всієї до них поваги апоріорі не зможуть забезпечити зростання економіки, що вчергове викликає сумнів у компетентності тих, хто складав бюджетну резолюцію.

А ось пріоритетними напрямами податкової політики Кабмін вважає підвищення ставок акцизу на алкоголь, екологічного податку та рент-

Росвійська, з речами на вихід!

Молдова час від часу заводить розмову про необхідність виведення російського контингенту з Придністров'я. Кишинів попросив офіційний Київ надати коридор, щоб через Україну путінська рать нарешті видворилася з ПМР. Інтерес сусідів зрозумілий: без російських «миротворців», які все частіше проводять навчання на території невизнаного державного утворення, набагато легше буде остаточно врегулювати конфлікт, який любовно підготувала й періодично підігріває Росія. Але чим все це закінчиться?

На Форумі з безпеки у Києві прем'єр-міністр Молдови Павел Філіп зробив таку заяву: «Ми просимо про виведення російських військ із території Молдови, а також про трансформацію нинішніх операцій у Придністров'ї в громадянську місію з міжнародним мандатом, оскільки впевнені, що це дозволить створити основу для розв'язання придністровського конфлікту шляхом переговорів».

Трохи пізніше спікер парламенту Молдови Андріан Канду висловив надію, що Генеральна асамблея ООН розгляне питання про виведення російських військ із Придністров'я вже в червні.

Київ підтримав офіційний Кишинів. Зокрема, спеціальний представник України з питань придністровського врегулювання Віктор Крижанівський нагадав, що ще за Кучми наша держава дала згоду на допомогу у виведенні російських військ.

«Ми й сьогодні погоджуємося на використання нашої території, оскільки наша принципова позиція така, що російські війська повинні бути звідти виведені давно», — прокоментував він звернення молдовської сторони.

Владу ПМР у даному разі ніхто не питає, проте вона, як і раніше, заспокоює населення і російських кураторів заявами, мовляв, ПМР хоче стати автономією РФ, не маючи при цьому спільних кордонів із країною, в якій править Путін. Зрозуміло, що її чекає відповідь, аналогічна тій, яку отримали тимчасові території за окупованими територіями Донбасу. Дотаційних регіонів у «неосяжній» занадто багато. Та й не потрібні РФ більше невизнані недореспубліки — не для того вони створювалися.

Однак втрачати такий чудовий плацдарм для «кошмарення» української Одеської

області путінським воякам не хочеться. Тому Росія раз у раз відкидає ідею виведення своїх військ із ПМР. І поки РФ не позбавили права вето в ООН, розраховувати на позитивне розв'язання цього питання не випадає.

Нагадаємо: зараз на території ПМР розташована оперативна група російських військ загальною чисельністю 1700 осіб, що складається з двох окремих мотострілкових батальйонів, які нібито виконують миротворчі завдання, а також батальйону охорони та обслуговування.

Також неподалік селища Колбасна на півночі Придністров'я розміщений склад боєприпасів колишнього Західного військового округу, на якому в 2012 році, за офіційними даними, залишилося від 19,5 до 22 тис. тонн (було близько 42 тис. тонн) снарядів, патронів, ракет і гранат. З огляду на те, що ліквідацією боєприпасів займалися саме російські військові, вірити в цю статистику не варто.

Якби РФ погодилася на виведення свого контингенту з ПМР, то теоретично особовий склад можна було б передислокувати на літаках. А ось техніку доведеться або залишити, або виводити через територію України, оскільки ми — єдина держава, що межує і з Придністров'ям, і з Росією. В цьому випадку не виключені провокації з боку російських військ, які можуть швидко поповнитися новими «іхтамнетами».

Втім, наші війська будуть наготові, щоб відбити будь-які можливі недружні дії. Найімовірніше, путінським воякам у такому разі доведеться пройти «коридор ганьби» на знак «подяки» від українців за ті «братні почуття», які вже п'ятий рік активно виявляє РФ.

Катерина МІЦКЕВИЧ

Гарячі серця Вірменії

Особливість партійних функціонерів радянського зразка полягає в тому, що коли вони дориваються до влади, то вже не бажають із нею розлучитися. Так, із 1991 року в Казахстані безроздільно править Назарбаєв, з 1994-го панує Лукашенко в Білорусі, а Рахмон — у Таджикистані. На троні до самої смерті хоче всидіти Путін. Підготував платформу для безстрокового правління у Вірменії і Серж Саргсян. Але народ проти.

В Єревані та інших містах Вірменії вже кілька днів поспіль не вщухають багатотисячні протести. Громадяни країни блокують дороги й урядові будівлі. Поліція затримує активістів і журналістів. Не обходиться і без сутичок мітингувальників із силовиками.

Точкою кипіння для вірменського народу стало висунення правлячою Республіканською партією Вірменії (РПА) свого лідера Сержа Саргсяна, який до цього 10 років був президентом країни, на поса-

ду прем'єр-міністра. На жаль, протести не завадили Національним збором обрати його головою уряду — «за» проголосували 77 з 94 присутніх у залі депутатів. Не здригнулася рука і в президента країни, коли під звуки протесту він підписав офіційне призначення Саргсяна на посаду прем'єра, фактично віддавши йому кермо управління Вірменією на невизначений строк. Недарма ж у 2015-му з ініціативи Саргсяна в державі було проведено конституційну реформу, згідно з якою президенту відводяться церемоніальні функції, а прем'єр отримує реальну владу.

ТОЧКОЮ КИПІННЯ ДЛЯ ВІРМЕНЬСЬКОГО НАРОДУ СТАЛО ВИСУНЕННЯ ПРАВЛЯЧОЮ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЮ ПАРТІЄЮ ВІРМЕНІЇ (РПА) СВОГО ЛІДЕРА СЕРЖА САРГСЯНА, ЯКИЙ ДО ЦЬОГО 10 РОКІВ БУВ ПРЕЗИДЕНТОМ КРАЇНИ, НА ПОСАДУ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА

Проросійські ЗМІ, які регулярно залякують своїх читачів Майданом і його наслідками для країни, відразу ж почали проводити маніпулятивні паралелі вірменських протестів із Революцією Гідності в Україні. Мовляв, «без руки

електроенергію. Тоді мітинги, які проходили із середини червня по вересень, блискучо охрестили «Електромайданом». Але, на жаль, тоді людей не почули, а протести погасили обіцянкою компенсацій для малозабезпечених. (Це, до речі, дуже нагадує підсаджування нашою владою півкраїни на гачок субсидій.) А далі був силовий розгін, який, власне, і призвів до поступового згасання акцій протесту.

Сьогодні у Вірменії на порядку денному не тільки соціально-економічні проблеми, що накопичилися за 10 років правління Саргсяна. Протестують проти нього як людини, що стала втіленням корупції (звісно, на камери він розповідає, як із нею активно бореться). Протестують проти узурпації влади. Вірмени втомилася дивитися на старі обличчя, їм нестерпно бачити, як

ці люди десятиками років лавірують між Заходом і Росією, сподіваючись отримати і від тих, і від інших бариші у власну кишеню...

Чим закінчатися нинішні протести? Найімовірніше, силовим розгоном і поступовим згасанням. Тому що лише одна опозиційна сила під керівництвом Нікола Пашиняна, в якій у парламенті 9 мандатів із 105-ти, підтримала народні виступи, фактично очоливши їх. Решта лідерів опозиції країни «абстрагувалися».

Також потрібно розуміти, що Саргсян має своїх шанувальників. Тому справжньої революції в країні поки не вийде. Однак сьогодні суспільство показало, що воно переросло радянських функціонерів, які прагнуть за будь-яку ціну втриматися при владі в уже незалежній країні. І це значить, що настане момент,

коли громадяни Вірменії примусять еліти до прогресивного курсу.

Втім, це не станеться ні завтра, ні післязавтра. Вірменія застрягла у віковичному геополітичному гордівому вузлі нагірно-карабаського конфлікту. Та й РФ не збирається здавати свої позиції в країні, яка нещодавно заявила про наміри рухатися в бік ЄС і НАТО. З огляду на те, що в Єревані й Гюмрі розміщені російські військові бази, навалу «іхтамнетів», які кинуться захищати «російськомовне населення», організувати Кремлю буде нескладно. Путін на тлі провальної кампанії в Сирії може, в принципі, запустити «зелених чоловічків», щоб відновити своє реноме. Але цей сценарій навряд чи здійсниться, поки Саргсян влаштує Росію.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

«Газпром» — це зброя кремлівської зовнішньої політики та знаряддя для досягнення стратегічних цілей.

Злочинну монополію Володимира Путіна у постачанні газу до Європи викрито сенсаційними документами, які розкривають навмисні порушення закону Євросоюзу і навіть щось на кшталт політичного цюкування протягом майже десятиліття.

Найдовше в історії ЄС розслідування показало, як контрольований Кремлем енергетичний гігант «Газпром» використовував свою надмірну владу для тиску на слабкі держави у Східній Європі, а також для розділу єдиного енергетичного ринку ЄС за допомогою примусової цінової політики.

У доповіді припускається, що Німеччина вдовольнялася полюбовними угодами з «Газпром», отримуючи відчутну перевагу у цінах на газ та витратах порівняно з іншими країнами ЄС та залишаючи «прифронтових» членів ЄС на поталу московському кулаку.

Сотні сторінок доповіді Єврокомісії малюють унікальну картину хижацької поведінки «Газпрому» у ролі потужної десниці московської зовнішньої політики.

компаній, як Google чи Apple, відкрито називаючи лідерів Кремнієвої долини загрозою європейській демократії.

Критики кажуть, що подвійні стандарти щодо «Газпрому» доводять, що Єврокомісія піддалася «нормативному захопленню» чи іншим формам тиску, ставши ідеологічно невірною.

Ключова доповідь під назвою «Виклад основних цілей» — це конфіденційне обвинувачення Директорату з питань конкуренції. Її було написано ще в 2015 році після чотирьох років розслідування та найбільш приголомшливих «рейдів на світанку», які коли-небудь

зуміти, чому саме ця країна була головним поборником інтересів «Газпрому» в Брюсселі, незважаючи на кремлівські атаки на західні демократії.

Доповідь викриває пусте риторичне й моральне позерство Євросоюзу і ризикує розростися у найбільший скандал у Брюсселі. Польські політики кажуть, що Німеччина, яка зберігає статус-кво, використала свій надмірний вплив на європейські інституції для того, аби звести до нуля всі результати розслідування та довести до дружнього врегулювання проблеми з «Газпром».

Хоча 271-сторінковий документ безжалюбно відкоректовано, основна думка є зрозумілою.

«Газпром» сповідував стратегію ринкової сегментації країн Центральної і Східної Європи шляхом контрактних територіальних заборон та подібних заходів.

«Газпром» запобігав внутрішньоєвропейській конкуренції, перешкоджаючи своїм контрактним партнерам перепродавати газ іншим країнам.

Метою політики ринкової сегментації «Газпрому» є збереження існування різних цін на газ у країнах ЄС та можливості виставляти вищі ціни.

«Газпром» контролює вимірювальні прилади та пункти зберігання, а також нав'язує свої умови для зупинки «реверсивного потоку» газу із заходу на схід Європи, залишаючи слабші держави на поталу кремлівському тиску.

«Контракти принципово забороняють перепродаж газу іншим країнам», — сказано у доповіді.

«Газпром» активно завадив Польщі отримати нагально необхідні обсяги газу від західних оптовиків під час гострої газової кризи 2009 року.

Болгарія взагалі є ізольованою, бо вона не має зв'язків із сусідніми газовими мережами. У документі сказано, що ця країна стала жертвою «нечуваного знущання». Державний болгарський енергетичний холдинг ВЕН «просто не мав іншого вибору, окрім як погодитися з тими нечесними умовами торгівлі, які йому нав'язали».

Більшість подробиць було викреслено з доповіді, але також у ній присутні й звинувачення у відкритих погрозах та шантажі у східноєвропейській пресі.

В країнах Балтії ціни на газ відрізняються, що свідчить про відповідні винагороди чи покарання за певну зміну політики їхніх урядів щодо Москви. Передбачувані порушення є прямим посяганням і на дух, і на букву закону інтегрованого ринку Європи.

«Газпром» трохи модифікував свою політику, але багато

її аспектів залишаються незмінними.

«Незважаючи на чисельні запити з боку клієнтів «Газпрому» щодо ліквідації його заборон, «Газпром» не погоджувався або просто ігнорував такі запити», — йдеться у доповіді.

Один із опублікованих документів розкриває погляд Єврокомісії на пропозицію врегулювання ситуації, представлену «Газпром». У документі йдеться, що пропозиція «Газпрому» дасть змогу компанії «продовжувати свою цінову політику», і що таке вирішення не запобігатиме іншим порушенням.

Єврокомісія визнає, що прийняття такої пропозиції Євросоюзом «розціняє як поразку у виконанні законів ЄС». Але все ж скидається на те, що саме таке вирішення планувалося до цього тижня. Зараз же Єврокомісія буде змушена дотримуватись жорсткішої лінії поведінки.

Цей скандал в якомусь сенсі є політичним еквівалентом дизельної афери в автоіндустрії та ставить незручні запитання щодо надійності німецької політичної системи.

Ця сага розгнівала польський уряд, який зараз стикається з критикою своєї судової системи з боку ЄС і винувачує Берлін і Брюссель у вибіркової моральних принципів.

Соціал-демократи у німецькій коаліції є близькими друзями Москви і підтримують проект газогону «Північний потік – 2», яким володіє «Газпром». Колишній канцлер Гергард Шрьодер є членом ради директорів проекту і отримує від Кремля свій зарібок. Усе керівництво «Північного потоку – 2» насичено колишніми офіцерами КДБ та «Штазі».

Новий газогін посилює міць «Газпрому» і його вплив, заміщуючи транзит газопроводом «Дружба», який іде територією України, та слугуючи тим самим ключовий меті кремлівської геостратегії. Опублікована доповідь Єврокомісії окреслює, що це точно не в інтересах усіх країн ЄС і точно не співпадає з енергетичними цілями ЄС.

У будь-якому разі нині проект перебуває під загрозою. Голова «Газпрому» Олексій Міллер потрапив під нещодавні драконівські санкції Вашингтона. Важко уявити, як Shell, Engie та інші фірми, що беруть участь у проекті «Північний потік – 2», ризикуватимуть, розвиваючи його під такими величезними політичними та юридичними загрозами.

Емброуз ЕВАНС-ПРИЧАРД,
The Telegraph,
Велика Британія
Переклад українською —
Петро КОЗАК,
radiolemborg.com

КРИТИКИ КАЖУТЬ, ЩО ПОДВІЙНІ СТАНДАРТИ ЩОДО «ГАЗПРОМУ» ДОВОДЯТЬ, ЩО ЄВРОКОМІСІЯ ПІДДАЛАСЯ «НОРМАТИВНОМУ ЗАХОПЛЕННЮ» ЧИ ІНШИМ ФОРМАМ ТИСКУ, СТАВШИ ІДЕОЛОГІЧНО НЕВІРІНОВАЖЕНОЮ

Болгарія розглядалася майже як колонія, а Польщу змусили платити космічні ціни за імпортовані потоки газу із Сибіру.

Секретні файли, які опинилися в руках європарламентарів (завдяки порушенню правил конфіденційності, що буває рідко), стали справжньою політичною бомбою та вкрай збентежили Директорат Єврокомісії з питань конкуренції. Документи свідчать про те, що Брюссель знає повну правду та попри це вмиває руки й готується досягти зручного для себе порозуміння з Москвою, нехтуючи основними принципами європейського закону.

«Це велика справа. Документи показують, що це систематичне зловживання домінують позицією і що це зроблено саме з політичною метою, — сказав професор Алан Райлі, експерт з питань енергетичного закону при Атлантичній раді США. — «Газпром» розколював європейський енергетичний ринок на кожному кроці. А зараз Єврокомісія роздумує, чи варто укласти угоду, яка розцінює східноєвропейців так, ніби вони не є членами ЄС».

Політичний контекст взагалі є вибуховим. Адже єврокомісар з питань конкуренції Маргрете Вестагер проводила агресивну і досить суперечливу кампанію проти таких американських

проводила елітна спецгрупа Єврокомісії.

У ній вказано, що «Газпром» порушував багато законів ЄС і демонстрував «агресивну поведінку», диктуючи «несправедливі ціни» та використовуючи свою «домінантну позицію». Єврокомісія вимагала штрафів у розмірі 30% від відповідних продажів або ж 10% від повного товарообміну.

«Єврокомісія вважає, що правопорушення були навмисними. «Газпрому» відомо про незаконну природу принаймні кількох погоджених чи непогоджених заходів», — говорить у доповіді.

Розслідування показало, що «Газпром» вимагав від Польщі \$350 за тисячу кубометрів газу порівняно з \$200, які платила Німеччина за більш віддалені поставки з Ямалу, де ціна логічно мала би бути вищою. Цілком зрозумілою є причина такої політики — покарати Польщу за відмову поступитися контролем Москві у цьому секторі інфраструктури.

Привілейовані ціни, які має Німеччина, дають змогу зро-

«Нам сказали, що Єврокомісія прагне дружнього врегулювання проблеми і вже вирішила завершити цю справу. Це справжня зрада, а Польща є однією з жертв, і далеко не єдиною», — сказав чільний польський євродепутат та колишній міністр Польщі Яцек Саріуш-Вольський.

«Ці матеріали показують, що, поза всяким сумнівом, «Газпром» посягав на європейські закони роками, а Єврокомісія збирається фактично виправдати це. Вони роблять це у контексті тихої війни з Москвою і заради корисливих цілей», — сказав він.

На час розслідування Москва мала монополію на території колишнього регіону Варшавського договору, постачаючи більше двох третин потрібного обсягу природного газу цілій низці країн. Це три групи газопроводів, які забезпечують 64% усього імпорту європейського газу. З появою зрідженого природного газу та із спорудженням LNG-терміналів у Польщі та Литві ця залежність трохи зменшилася, але глобальні проблеми залишаються.

НАЙДОВШЕ В ІСТОРІЇ ЄС РОЗСЛІДУВАННЯ ПОКАЗАЛО, ЯК КОНТРОЛЬОВАНИЙ КРЕМЛЕМ ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ГІГАНТ «ГАЗПРОМ» ВИКОРИСТОВУВАВ СВОЮ НАДМІРНУ ВЛАДУ ДЛЯ ТИСКУ НА СЛАБКІ ДЕРЖАВИ У СХІДНІЙ ЄВРОПІ, А ТАКОЖ ДЛЯ РОЗДІЛУ ЄДИНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РИНКУ ЄС ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИМУСОВОЇ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ

Нинішньої весни нам презентували чимало фільмів жахів. Деякі з них були справді страшними, інші лякали хіба що своєю безглуздістю. Втім, є одна стрічка, яка заслуговує на особливу увагу — це картина «Тихе місце».

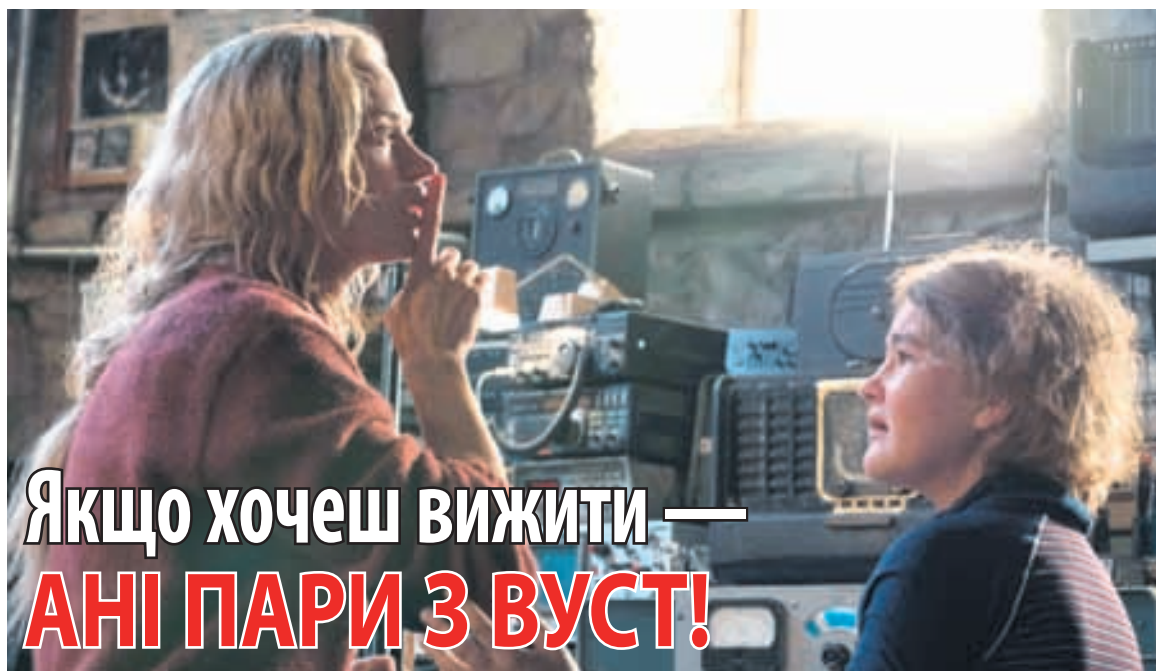
Отже, родина Ебботів — мати Евелін (Емілі Блант), батько Лі (Джон Красінські), дочка Реган (Міллі Сіммондс), старший син Маркус (Ноа Джуп) і молодший син Б'ю (Кейд Вудворд) — поспіхом залишає місто. Сталось щось дивне і страшне: вони спілкуються за допомогою жестів, намагаючись уникати щонайменшого звуку. Спочатку нічого не зрозуміло. Але вже за кілька хвилин глядач бачить страшну картину: Б'ю трохи відстав від батьків, граючись із літачком, і тут на нього напала якась невідома істота. Малюк просто видав себе...

Минув якийсь час. Ебботи все ще не можуть прийти до тями після загибелі дитини. Однак потрібно жити далі. Родина облаштувалася в якомусь дивному будинку... Головні герої, як і раніше, намагаються нічим себе не видати: мовчать, ходять босоніж, не використовують посуд і столове приладдя... Словом, роблять усе, щоб їх не почули ті самі чудовиська, які вбили Б'ю. Так би й жили Ебботи, якби не болісне очікування жажливої миті: Евелін вагітна, зовсім скоро малюк має з'явитися на світ, і тоді мовчати буде просто неможливо...

При цьому глядачеві не пояснюють, що ж насправді сталося і звідки взялися мон-

стри, що реагують на звуки. Прибульці це або мутанти? Також незрозуміло, яка доля чекає на людство загалом. Але в такій ситуації кожен може домислити собі щось своє.

Фабула цього фільму зовсім не оригінальна. Нам показують нових «чужих», які харчуються людьми. Кого цим можна здивувати в наш час? Хіба що істоту з іншої планети, яка не бачила жодного фільму жахів. А ось що вражає, так це атмосфера картини. Абсолютна тиша (у фільмі ви почуєте лише кілька коротких діалогів) уводить глядача у стан напруження. А ще в цій цілковитій мовчанці народжується справжній страх: мимоволі починаєш перейматися переживаннями головних героїв і немов сам боїшся породити зайвий звук. Навіть хрускіт поп-

Якщо хочеш вижити — АНІ ПАРИ З ВУСТ!

тож актори грають лише за допомогою міміки, поглядів, жестів. І це неймовірно цікаво... Актрисі Емілі Блант взагалі властиво експериментувати з образами. Її не приваблюють банальності. Блант то перевтілюється в

неперевершена: спробуйте зіграти пологи в абсолютній тиші! Лише за одну цю сцену вона може бути удостоєна золотої статуетки.

Утім, у цьому фільмі у Блант дуже сильні партнери по знімальному майданчику. Джон

Геніально грають і маленькі актори. Міллі Сіммондс, Ноа Джуп і Кейд Вудворд — справжні зірки цього фільму жахів.

Утім, насправді це дуже міцна драма, в якій чудовиська, як і загалом апокаліпсис, — другорядні. На першому місці — любов і самопожертва. Це один із рідкісних випадків, коли хорор можна настільки високо оцінити.

До речі, минулого року дуже високу оцінку від кіноакадеміків дістав інший хорор — фільм «Геть». Це була вкрай дивна, якщо не сказати безглузда, картина. Але, тим не менше, її включили до головної номінації «Оскара». Цікаво, чи так само високо оцінять кіноакадеміки картину «Тихе місце»?

ЦЕ ДУЖЕ МІЦНА ДРАМА, В ЯКІЙ ЧУДОВИСЬКА, ЯК І ЗАГАЛОМ АПОКАЛІПСИС, НАСПРАВДІ Є ДРУГОРЯДНИМИ. НА ПЕРШОМУ МІСЦІ — ЛЮБОВ І САМОПОЖЕРТВА

корну може налякати негідного глядача...

До речі, фінал картини досить цікавий. І кожен знову-таки зможе додумати щось сам...

Згідно із сюжетом, персонажі не можуть видати себе,

алкоголичку, якій потрібно розплутати вбивство у фільмі «Дівчина в поїзді», то грає грізну Снігову королеву в продовженні «Білосніжки й Мисливця»... Здається, для неї взагалі немає нічого неможливого. І цього разу Блант

Красінські, який, до речі, водночас є режисером, підставив своє міцне плече головної героїні. І в самому кінці фільму Красінські просто вбиває наповал, відігравши в одній із найпотужніших сцен картини.

Психологічний трилер — один із найвишуканіших кіножанрів. За великим рахунком, це дуже красива шахова партія, до кінця якої ніхто й гадки не має, чим все закінчиться. Але пристрасті розпалюються...

Останнім часом цей жанр не популярний серед кіномитців. І це не дивно: адже створити хороший психологічний трилер набагато складніше, ніж зліпити за формулою навіть непоганий детективчик. Тому фільм «На

Ні глибини, ні божевілля

межі божевілля» вселяв надію. Все ж скучили ми за інтелектом, психологізмом і загадками. Але творці стрічки не виправдали очікувань...

Отже, тихе і спокійне життя професора філософії Евана Берча (Гай Пірс) руйнується в одну мить. До нього приходять детектив Мелой (Пірс Броснан) і просить дозволу оглянути машину Берча. Справа в тому, що схоже авто бачили неподалік озера, де востаннє було помічено безслідно зниклу студентку коледжу Джойс (Одея Раш).

Еван схвилюваний і не хоче показувати копу свій автомобіль, утім, незабаром детектив отримує ордер. У машині знаходять волосся зниклої дівчини. І тепер головним підозрюваним стає професор.

Його дружина Елен (Мінні Драйвер) також занепокоєна: кілька років тому

подружжя змушене було переїхати через те, що Еван закрутив роман із однією зі своїх студенток. Минулий скандал і зрада наштотували дружину головного героя на дуже нехороші думки...

Глядачеві тим часом показують, як ще одна дівчина — Анна (Александра Шіпп) — намагається звабити персонажа Гая Пірса. Судячи з її слів, між ними все ж таки щось було...

Оце клубок! Однак детективу Мелой вдасться його розплутати. До слова, майже до останнього кадру залишається незрозумілим, винний головний герой чи ні.

Фільм «На межі божевілля» міг би стати відмінним психологічним трилером, але цього не сталося. Протягом ста хвилин екранного часу глядач за-тамувавши подих чекає: ось-ось станеться щось і головний герой перетне

межу. Але до самого кінця не відбувається геть нічого. Тож під фінальні титри відчуваєш страшне розчарування. Це вам не «Зникла» Девіда Фінчера і не «Таємнича ріка» Клінта Іствуда... Від тих фільмів буквально відбирало мову. Та й актори в них грали як боги. А Пірс Броснан і Гай Пірс у цій картині не показали нічого особливого, видаючи лише скупі емоції.

У стрічці «На межі божевілля» немає властивої психологічності трилерам глибини. Режисер Симон Кайзер вирішив, що занурення — це зайве, глядач і так може поборсатися в кіноболоті. Можливо, якби для цього проєкту обрали маститого постановника, а не новачка, то й кіно вийшло б зовсім інакшим.

Наприклад, згадується картина під назвою «Що приховує брехня» Роберта Земекіса. Щоправда, це містичний трилер, однак на ту саму тему. Ось де глибина! Але, на жаль, Кайзер — не Земекіс, не Фінчер і не Іствуд...

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

